

Uusimaa-kaava 2050

UUDENMAAN RAKENNESUUNNITELMA

Uudenmaan liitto 2018
Päivitetty 03/2019

i

Rakennekaavasta rakennesuunnitelmaksi

Rakennekaava on muutettu valmisteluaineiston palautteen pohjalta aikaisempaa visiomaisemmaksi rakennesuunnitelmaksi.

Keskeiset muutokset rakennesuunnitelmaan:

1. Uudenmaan rakennesuunnitelmalla ei ole oikeusvaikutuksia
2. Uudenmaan rakennesuunnitelmalla ei ole määräyksiä
3. Liikenteen ja maankäytön kehityskäytävien toteutusjärjestys on lisätty
4. Karttaelementtien esitystapaa on kehitetty (mm. viherkehä, satamat)

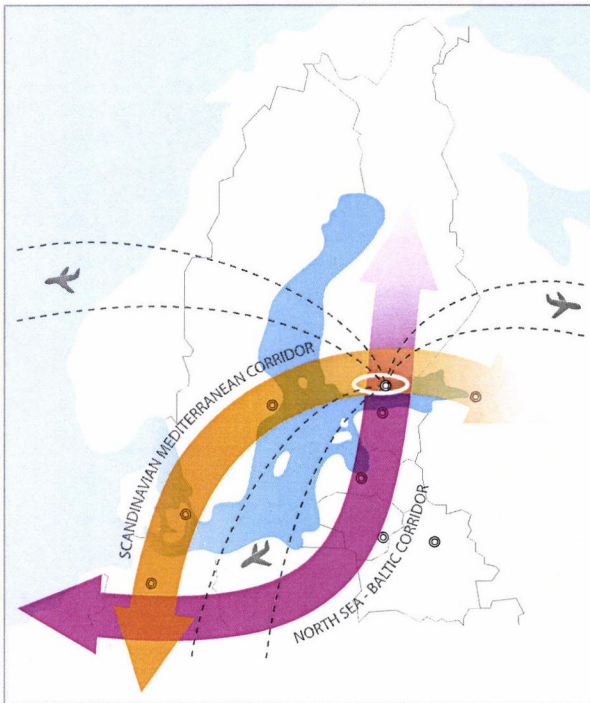
Rakennesuunnitelman lähtökohdat

Tavoitellaan kestäväää kasvua

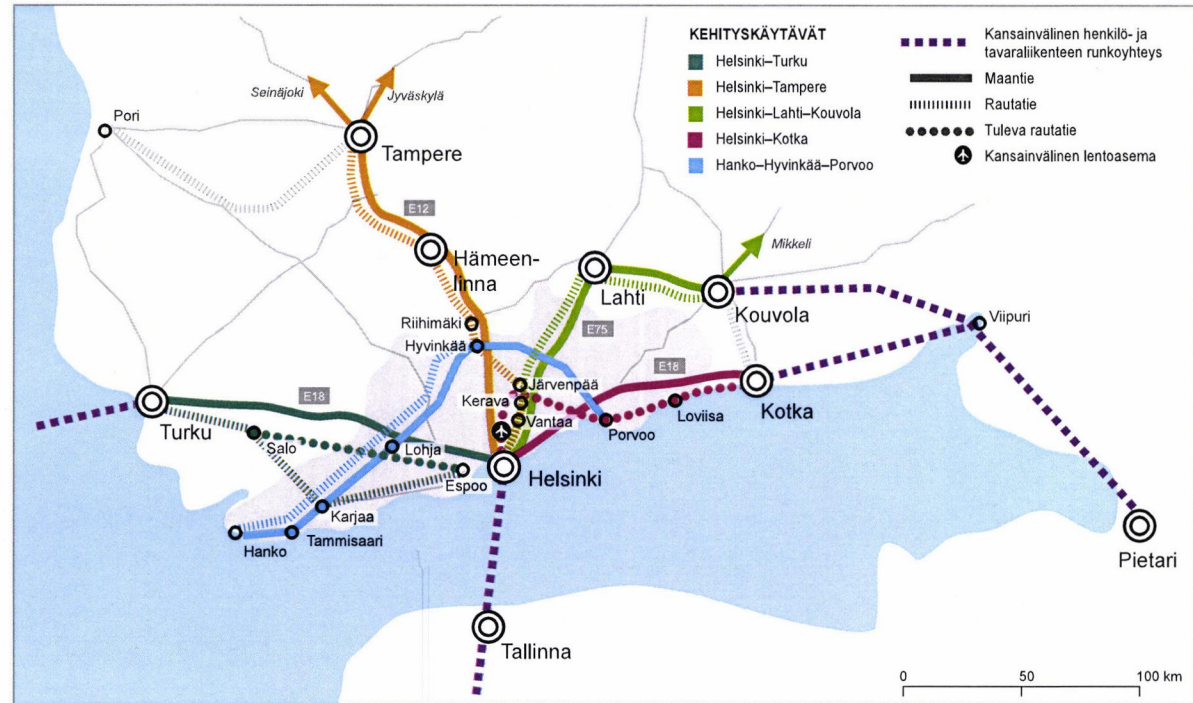
- ◆ Uusimaa kasvaa tulevaisuudessa voimakkaasti. Maakunnan suurimpana haasteena onkin ratkaista, miten mahdollistetaan väestön ja työpaikkojen kasvu siten, että se toteutuu mahdollisimman kestäväällä tavalla. Uudenmaan tavoitteena on olla hiilineutraali maakunta vuonna 2035. Myös rakennesuunnitelma pyrkii vastaamaan tähän tavoitteeseen.
- ◆ Kasvun hallinta edellyttää riittävästi kohtuuhintaisia ja monenlaisiin elämäntilanteisiin soveltuvia asuntoja, kestäviä liikkumis- ja energiaratkaisuja, uusia elinkeinoja sekä luonnon ja rakennetun ympäristön vetovoimatekijöiden turvaamista.
- ◆ Alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä liikenteen näkökulmasta tavoitteena on ennen kaikkea energiatarpeen vähentäminen. Viherrakenteella puolestaan on suuri merkitys ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen sekä ympäristön tuottokyvyn kannalta.
- ◆ Rakennesuunnitelman taustalla on Uudenmaan rakennemallit 2050 -työ, jossa tarkasteltiin kolmea erilaista Uudenmaan aluerakenteen ja liikennejärjestelmän kehityssuuntaa vuoteen 2050.

Rakennesuunnitelman lähtökohdat

Keskeinen sijainti kansainvälisesti ja Etelä-Suomen kehityskäytäväverkostossa

Kansainvälisestä näkökulmasta Uusimaa sijaitsee kahden TEN-T -ydinverkkokäytävän risteyskohdassa. Suunnitellut Rail Baltica ja Tallinna-tunneli linkittäisivät Uudenmaan ja Suomen nykyistä vahvemmin pohjois-eteläsuuntaiseen Pohjanmeri-Itämeri TEN-T ydinverkkokäytävään.

Etelä-Suomen aluetta yhdistää viiden merkittävän kehityskäytävän verkosto. Neljä niistä kytkeytyy Uuteenmaahan ja pääkaupunkiseutuun ja suuntaa sieltä joko länteen, luoteeseen, koilliseen tai itään. Viides käytävä on kehämäinen.

Koko Suomen kannalta merkittävä on erityisesti pääkaupunkiseudun, Tampereen sekä Turun seutujen muodostama Etelä-Suomen kasvukolmio. Tämän kokonaisuuden sisäisten ja muualle Suomeen ulottuvien liikenneyhteyksien kehittäminen on tulevaisuudessa tärkeää.

Rakennesuunnitelma kuvaa Uusimaa-kaavan isot linjat vuonna 2050

Rakennesuunnitelma

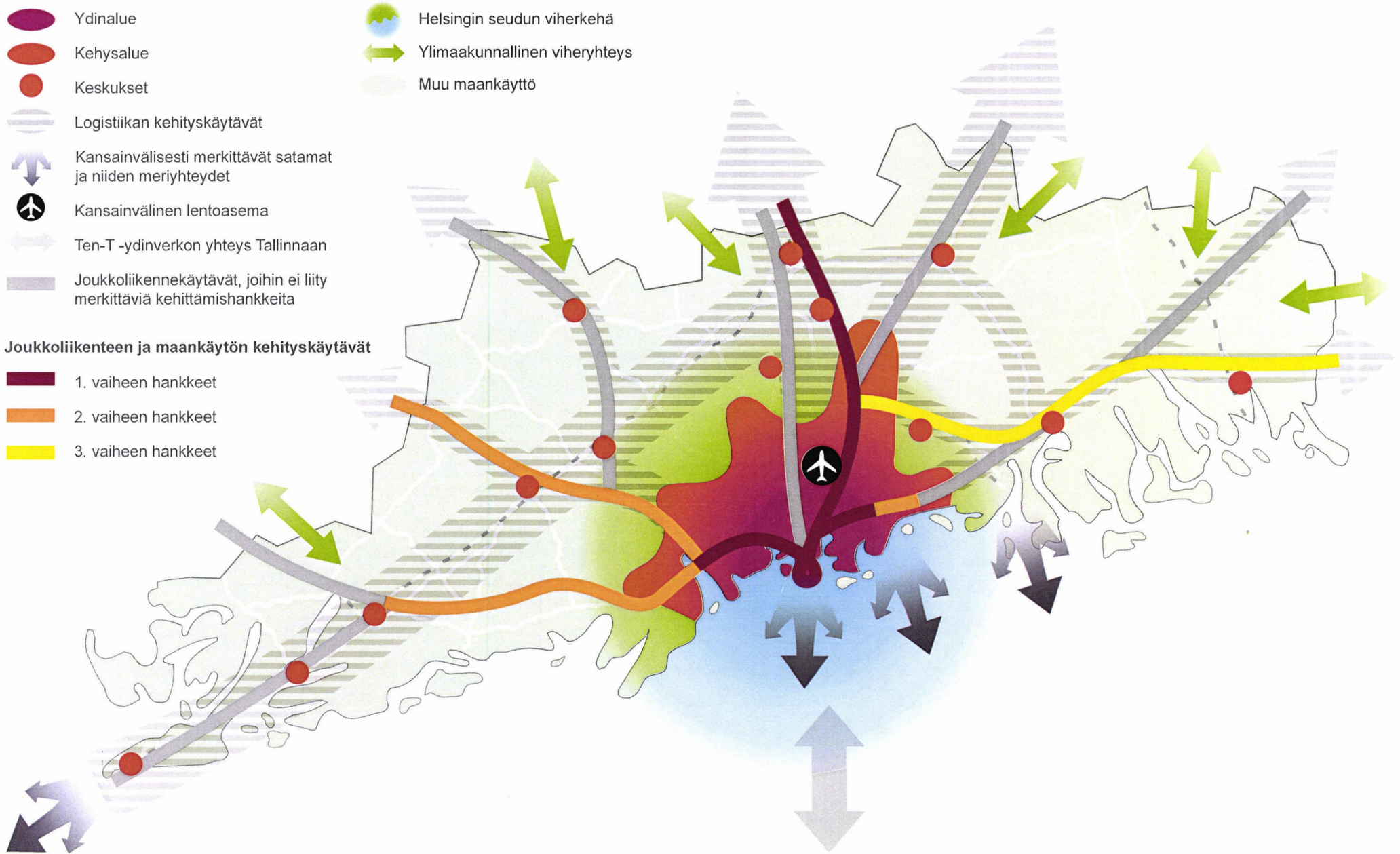
- ◆ kattaa koko Uudenmaan ja siinä esitetään tavoitetila Uudenmaan aluerakenteesta vuonna 2050
- ◆ toimii oikeusvaikutuksettomana seutujen vaihekaavoja ohjaavana taustavisiona
- ◆ pyrkii luomaan edellytyksiä vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntarakenteelle
- ◆ osoittaa yleispiirteisellä tasolla ne alueet, joille maakunnan kasvu voi sijoittua kestävästi. Lisäksi kartalla osoitetaan liikenne- ja keskusverkko sekä viherrakenteen pääelementit
- ◆ periaatteet tarkentuvat seutujen vaihekaavoissa

Uudenmaan rakennesuunnitelma

- Ydinalue
- Kehysalue
- Keskukset
- Logistiikan kehityskäytävät
- Kansainvälisesti merkittävät satamat ja niiden meriyhteydet
- Kansainvälinen lentoasema
- Ten-T -ydinverkon yhteys Tallinnaan
- Joukkoliikennekäytävät, joihin ei liity merkittäviä kehittämishankkeita
- Helsingin seudun viherkehä
- Ylimaakunnallinen viheryhteys
- Muu maankäyttö

Joukkoliikenteen ja maankäytön kehityskäytävät

- 1. vaiheen hankkeet
- 2. vaiheen hankkeet
- 3. vaiheen hankkeet

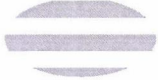

Rakennesuunnitelma – kartan sisältö

Merkintä	Kuvaus
 Kansainvälinen lentoasema	Helsinki-Vantaan lentoasema, joka on varattu merkittävää kansainvälistä lentotoimintaa, muuta ilmailua sekä niihin liittyvää muuta toimintaa varten.
 Kansainvälisesti merkittävät satamat ja niiden meriyhteydet	Kohteet, joissa on kansainvälisesti merkittävää satamatoimintaa sekä siihen liittyvää muuta toimintaa.
 Helsingin seudun viherkehä	Vyöhyke, jossa virkistyskysynnän odotetaan kasvavan merkittävästi ja jonka viherrakenteeseen kohdistuu erityisiä käyttöpaineita. Viherkehä sisältää virkistys- ja suojelualueita, vesialueita ja saaristoa sekä niiden välisiä yhteyksiä.

Merkintä	Kuvaus
 Ylimaakunnallinen viheryhteydet	Tärkeimmät ylimaakunnalliset viheryhteydet.
 Muu maankäyttö	Pohjakartan kestävä kasvun vyöhykkeiden ulkopuolinen alue, jolla on maakunnallisia ja paikallisia asumisen, tuotannon ja viherrakenteen toimintoja.

Rakennesuunnitelma – kartan sisältö

Merkintä	Kuvaus
 Ydinalue	Kaupunkirakenteeltaan tiivis ja toiminnallisesti yhtenäinen joukkoliikenteen verkosto-kaupungin alue, jossa palvelut ovat hyvin saavutettavissa kestävin liikkumismuodoin.
 Kehysalue	Vyöhyke, joka on vahvassa vuorovaikutuksessa ydinalueen kanssa ja jossa palvelut ovat hyvin saavutettavissa kestävin liikkumismuodoin.
 Keskukset	Uudenmaan monipuolisimmat ja merkittävimmät keskukset.

Merkintä	Kuvaus
 Joukkoliikenteen ja maankäytön kehityskäytävät	Joukkoliikenteen ja maankäytön kehityskäytävät, joilla joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä tulee tukea mm. uuden maankäytön sijoittamisella. Väreillä kuvataan hankkeiden suositeltua toteutusjärjestystä kehityskäytävillä
 Joukkoliikennekäytävät	Joukkoliikennekäytävät, joihin ei liity merkittäviä kehittämishankkeita.
 Logistiikan kehityskäytävät	Maantien ja/tai rautatien muodostamat kehityskäytävät, jotka ovat merkittäviä valtakunnallisten tai kansainvälisten kuljetusten kannalta.
 TEN-T -ydinverkon yhteys Tallinnaan	TEN-T -ydinverkkokäytävän osuus, joka sijoittuu merialueelle Helsingin ja Tallinnan välille.

Uusimaa vuonna 2050

◆ Kasvu kestäville vyöhykkeille

Pääosa Uudenmaan kasvusta on sijoittunut kestävä kasvun vyöhykkeiden keskuksiin ja muille kestävin liikemismuodoin hyvin saavutettaville alueille olemassa olevaa rakennetta tiivistäen ja täydentäen. Voimakkain kasvu on suuntautunut Uudenmaan ydinalueelle sekä sitä ympäröivälle kehysalueelle.

◆ Elinvoimaisten keskusten verkosto

Merkittävimmät ja monipuolisimmat keskuksat kasvavat kukin omilla vetovoimatekijöidensä avulla. Keskusten elinvoima on kasvanut keskittämällä niihin kasvua ja palveluita.

◆ Liikutaan kestävästi

Uuden maankäytön avulla on tuettu joukkoliikenteen ja maankäytön merkittävimpiä kehityskäytäviä, jotka linkittävät kestävä kasvun vyöhykkeet ja keskuksat yhteen verkostomaiseksi kokonaisuudeksi. Uudet asukkaat ja työpaikat joukkoliikenteen solmukohtissa tukevat joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Myös kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuudet ovat parantuneet tiivistämisen myötä keskustoissa ja taajamissa.

◆ Hyvin saavutettava Uusimaa

Uudenmaan valtakunnallinen ja kansainvälinen saavutettavuus on parantunut suurten liikennehankkeiden, kuten Lentoradan, ESA-radan, Itäradan ja Tallinna-tunnelin sekä pääradan parantamisen myötä.

Kansainväliset ja valtakunnalliset kuljetusyhteydet toimivat liikenneverkon tärkeimpiin solmukohtiin eli satamiin ja lentoasemalle. Logistiikan kehityskäytävät yhdistävät Uudenmaan osaksi Suomen kuljetusverkostoa, ja käytäville sijoittuu työpaikkoja ja tuotantoa.

◆ Vetovoimainen ympäristö

Kestävä kasvun rinnalla on turvattu luonnon monimuotoisuuden, maiseman, kulttuuriympäristön, luonnonvarojen ja virkistyskannalta merkittävät alueet ja yhteydet sekä Uudenmaan sisällä että yli maakuntarajojen. Helsingin seudun viherkehällä vastataan kasvavaan virkistyskysyntään ja tuetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.

Uudenmaan liitto 2018
Päivitetty 03/2019

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi